

– зменшувати витрати на виробництво продукції, що відповідно знизить собівартість продукції;

– з максимальною віддачею використовувати потенціал, що є у його розпорядженні, включаючи і фінансові ресурси;

– грамотно будувати договірні відносини з постачальниками та покупцями;

– раціонально використовувати одержаний прибуток для здійснення ефективної повномасштабної діяльності в подальшому;

– залучати фінансові інвестиції.

Підґрунтям зростання рентабельності є ефективне управління:

– прибутком. Чим більший прибуток, тим вищий рівень рентабельності;

– вартістю основних фондів і нормованих оборотних коштів. Чим більша сума авансових коштів на виробництво продукції, тим нижчий рівень рентабельності;

– собівартістю продукції, яка впливає на рівень рентабельності: менша собівартість дає вищу рентабельність конкретного виду продукції.

Отже, доречним є впровадження запропонованих заходів, реалізація яких дозволить досягти значного підвищення показників фінансової стійкості, обсягу прибутку, зростання рівня рентабельності виробництва та підвищення загальної економічної ефективності діяльності підприємства.

Список літератури: 1. Шиян Д.В., Строченко Н.І. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник / Д.В Шиян, Н.І Строченко - К.: Видавництво А.С.К., 2003-240 с. 2. Павловська О.В. Удосконалення методів аналізу фінансового стану підприємства [Текст] / О.В Павловська. // Фінанси України. – 2001, № 11. – С. 54-62.

ГАВРИЛОВА І.В., студентка, НТУ «ХП», м. Харків

ПОБЕРЕЖНА Н.М., к.е.н., доцент НТУ «ХП», м. Харків

ЗАХОДИ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

В сучасній економіці спостерігається ряд суттєвих економічних змін, насамперед – це тенденція до кризового становища нашої держави, яка має неабиякий вплив на розвиток підприємств та їхнє функціонування. Тому потрібно шукати нові та реальні ідеї та шляхи щодо підвищення ефективності та

розвитку діяльності господарських підприємств. Важливим є вирішення такої проблеми: як за рахунок обмежених ресурсів та при найменших витратах отримати найбільший прибуток. Основним та визначальним показником прибутковості підприємства є його рентабельність. Показники рентабельності є важливими характеристиками факторного середовища формування прибутку підприємства. З цієї причини вони є обов'язковими елементами порівняного аналізу та оцінки фінансового стану підприємства [1].

Рентабельність – це вартісний, відносний показник, який відображує рівень прибутковості, вимірюється у відсотках та характеризує рівень віддачі витрат. Тому при формуванні, розробці та впровадженні заходів щодо підвищення ефективності роботи підприємства, доцільним за основу обирати позитивну зміну (зростання) показника рентабельності, підґрунтям якого є виявлення та характеристика факторів, що мають прямий вплив на цей показник.

Питання щодо покращення фінансового стану та прибутковості підприємств, визначення резервів підвищення ефективності їх господарсько-фінансової діяльності в сучасних умовах розглянуто в роботах провідних вітчизняних вчених-економістів, серед яких: Короткевич О. В., Тітов М. В., Васильєв В. В., Чернова, М. В., Сіверський О., Мец В. О., Павловська О. В., Попович П. Я., Шарова А., Мазаракі А. А. та інші.

Саме тому, що рентабельність підприємства має пряму залежність від його прибутку та витрат, задля підвищення ефективності роботи підприємства використовують планування величини цих показників. Підприємству потрібно використовувати доцільно та повно свої ресурси – тобто потрібно збільшувати випуск продукції, який тим самим буде результатом зниження витрат на одиницю продукції, звідси, отримаємо зниження собівартості, а це веде до збільшення прибутку від реалізації продукції [1].

До основних заходів щодо підвищення рентабельності на наш погляд необхідно віднести наступні:

- зниження собівартості продукції;
- повне використання ресурсів, що знаходяться у розпорядженні підприємства;
- правильне інвестування одержаних прибутків, з точки зору досягнення оптимального ефекту;

- збільшення якості продукції, та підвищення оптових цін;
- збільшення обсягу коштів у рекламну компанію продукції, задля підвищення попиту;
- зосередження підприємства на випуску високорентабельної продукції;
- удосконалення роботи [2].

При визначенні показників рентабельності, прибуток співвідноситься з чинниками, які мають найбільший вплив на його отримання. До таких чинників належать інвестиції, активи, витрати. Тому підприємства повинні активно шукати всі можливі шляхи вдосконалення виробництва, підвищення конкурентоспроможності власної продукції, це і буде сприяти зростанню рентабельності підприємства [3].

Список літератури: 1. *Богацька Н.М., Паславський І.П.* Рентабельність підприємства та шляхи її підвищення [Електронний ресурс] / Н.М. Богацька., І.П. Паславський / Науково-освітній портал Rusnauka. – 2011. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/6_PNI_2011/Economics/10_74449.doc.htm. 2. *Короткевич О. В.* Рентабельність господарської діяльності підприємств // Економіка і прогнозування. - 2008. - №3. - С. 61-69. 3. *Хачатрян В., Ковальчук А.* Рентабельність підприємства та шляхи її підвищення [Електронний ресурс] / В. Хачатрян, А. Ковальчук / Науково-освітній портал Rusnauka. – 2014. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/16_NPRT_2014/Economics/10_171543.doc.htm

ПОБЕРЕЖНИЙ Р.О., ст. викл. НТУ «ХПІ», м. Харків

ІНСТРУМЕНТИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

З метою обґрунтування доцільності вибору збалансованої системи показників в якості інструменту стратегічного управління та формування стратегій розвитку машинобудівних українських підприємств виникає необхідність в подальшому дослідженні управлінських інструментів які широко використовуються в практиці зарубіжних підприємств та вже знайшли застосування у практиці вітчизняного менеджменту.

Напрацювання сучасних зарубіжних та вітчизняних науковців [1, 2, 3, 4, 5] надають змогу виділити основні інструменти стратегічного управління (табл. 1), впровадження яких в практику українського менеджменту дозволить здійснити реальні позитивні зміни та забезпечити створення нових властивостей та якостей машинобудівного підприємства.